No. 111. ANNO 1850. ARNHEMSCHE COURANT. Zondag 9 Junij.

Een Kamer-incident.

In de zitting der Tweede Kamer van maandag, heeft de heer VAN DAM eene scène gemaakt, op welke wij de aandacht vestigen, omdat wij meenen dat daaruit duidelijk blijkt, hoe ligtelijk bij eene zwakke leiding en onder een voorzitterschap dat al te veel het *laissez faire* en *laissez passer* tot rigtsnoer schijnt te nemen, de tijd der vertegenwoordiging gevaar loopt, tot persoonlijke geschillen misbruikt te worden. Ziehier het verslag dat het *Bijblad* van dit incident geeft:

»De heer VAN DAM VAN ISSELT: Laatstleden zaturdag, door andere bezigheden verhinderd, mogt het mij niet te beurt vallen, deel te nemen aan uwe beraadslagingen, over het aan deze vergadering ingediende adres van eenige ingezetenen van Haaften. Ik wil hier niet nasporen, Mijne Heeren, waaraan dat adres zijn oorsprong verschuldigd is; maar ik heb, in de openbare nieuwsbladen, met eenige bevreemding gezien, dat de verminkte voordragt van een advocaat, die de zaak heeft voorgesteld naar den zin van hen, die ongelukkiglijk de quaestie van Haaften geleid hebben, invloed heeft gehad op de meening van sommigen. Ik geloof, dat die advocaat zich vergissen zal, indien hij heeft gemeend, dat hij zich, door het schrijven van dat stuk, eene uitgebreide clientèle in den Tielerwaard zal verschaffen.

»Het zij mij vergund u de zaak zoo voor te stellen, als de toedragt, naar mijn beste weten, heeft plaats gehad. De goederen in quaestie zijn noch de eigendom van den staat, en nog veel minder die van de kerk. Zooveel is bekend van de geschiedenis, dat in 1693 het bestuur van het Boven-quartier, of het quartier Nijmegen, de kapittel-goederen van Haaften in administratie gaf aan zekeren VAN ARKEL, als eene belooning voor getrouwe en langdurige, aan den lande bewezen diensten. Het schijnt alzoo, dat in dien tijd het landschap zich beschouwde als in het bezit van die goederen te zijn. Wat tusschen 1693 en 1710 is voorgevallen, valt gewis moeijelijk te bepalen; maar zooveel is zeker, dat in 1710, bij eene koopacte — welke ik onder de oogen heb gehad — aan den toenmaligen heer VAN HAAFTEN die goederen zijn verkocht in vrijen en onbezwaarden eigendom, zoodat zij nu noch aan de kerk, noch aan het land behooren, maar aan den heer VAN HAAFTEN. Is die verkoop geschied *in fraudem legis*? Er bestaan welligt redenen om zulks te gelooven, maar wat zou er worden van de zekerheid onzer bezittingen, indien, na verloop van 140 jaren, nadat een goed, zonder tegenspraak, onafgebroken, sedert 1710, in bezit is geweest van de familie VAN HAAFTEN, dat goed nu zou kunnen worden gezegd te behooren aan anderen?

»Bij opgemelde vrije en onbezwaarde overdragt van goederen was evenwel eene beperkende bepaling gemaakt: namelijk, dat de eigenaar der goederen jaarlijks eene som van 400 gulden zou moeten geven aan den predikant van de gemeente Haaften. Toen nu het laatste beroep werd gedaan, en men van den heer van Haaften meer vorderde dan bepaald was bij de oorspronkelijke koop-acte, en de heer VAN HAAFTEN wel geneigd was meer te geven, maar niet als de heer van de plaats, niet als collator, doch alleen uit vrije beweging — toen werd dit niet goedgekeurd door hen, die het regt hebben bij eene collatie mede te spreken. Er rees dien ten gevolge steeds grooter en grooter verschil. Toen de minister van Eeredienst, die destijds aan het bestuur was, meende in deze zaak een besluit te kunnen nemen, omdat er in het koop-contract staat, dat de heer VAN HAAFTEN meer dan 400 gulden moest betalen, zoo het bestuur van het landschap mogt oordeelen, dat, bij verandering van tijden, die som niet voldoende kon worden geacht, ging hij buiten zijne bevoegdheid. Dit oordeel had moeten geveld worden door de Staten van de provincie; want deze konden het bestuur van het landschap, in de koopacte bedoeld, vervangen, en de zaak kon niet bij Koninklijk besluit geregeld worden. De heer VAN HAAFTEN, deze meening omhelzende, heeft daarop gevraagd, dat men het Koninklijk besluit ten uitvoer zoude leggen, omdat hij bereid was, zich daartegen te verdedigen. In dezen stand van zaken is men telkens een stap verder gegaan en heeft het kerkelijk bestuur zich in de quaestie gemengd.

»Als nu mijne informatiën niet volkomen onjuist zijn, dan is dit de ware toedragt der zaak, en het gedrag der regering in het algemeen en van den minister, dien het hier geldt, in het bijzonder, is ten deze naar mijn inzien, ja naar mijne innige overtuiging, veeleer te prijzen dan te laken. Want wat zoude er hebben moeten worden van eene procedure? De Staat, niet de kerk, zou de stelling hebben moeten bewijzen, dat de goederen *in fraudem legis* zouden zijn verkocht. Ik meen te weten, dat over die procedure de regtsgeleerden, die gehoord moesten worden, gehoord zijn; dat zij de procedure voor den Staat zóó onzeker in den uitslag, zóó onzeker in hare bewijsmiddelen hebben gevonden, dat men het wijsselijk heeft geacht het advies te moeten geven, om de procedure niet aan te vangen. Intusschen bleef de kerk van Haaften zonder leeraar, omdat de som van *f* 400 niet geacht werd groot genoeg te zijn; en heeft nu de regering niet wijs gehandeld, wanneer zij, niet betrouwende op de uitkomsten, welke eene zoo onzekere procedure als deze, kon geven, veeleer een contract heeft aangegaan, waarbij het betwiste tractement van den leeraar en bovendien nog dat voor den onderwijzer, billijk geregeld werd? Of zoude de regering dan zóó veel *meer* lofs hebben verdiend, als zij roekeloos eene procedure hadde gewaagd, om eene familie, welke gedurende 140 jaren ongestoord in het bezit van goederen is geweest, te bemoeijelijken; eene procedure, welke, om de onzekerheid van haren uitslag, waarschijnlijk zoude zijn uitgeloopen op kosten voor den staat, waarboven dan nog de tractementen van den predikant en den onderwijzer uit 's lands kas betaald zouden moeten worden? Ik zeg, dat die goederen, zonder eenig verzet, door de familie VAN HAAFTEN zijn bezeten geweest, en ik maak daarom alleen de uitzondering van 1795, als wanneer het toenmalig bestuur van Haaften zich heeft meester gemaakt van die goederen; maar zij zijn in 1812 teruggegeven, met voorkennis en toestemming van de geheele gemeente, ten einde dezelfde familie die zoude bezitten, gelijk zij het, volgens het contract van 1710, had bezeten, dat is: in vrijen en onbezwaarden eigendom.

»Waarlijk, Mijne Heeren, ik geloof, dat de aan deze Kamer aangeboden memorie de zaak niet in het ware daglicht stelt. De staat van zaken is zoo als ik u dien heb geschetst, met uitzondering van eene kleine onnaauwkeurigheid in de jaartallen. Ik meen alzoo de vrijheid te hebben van te zeggen, dat ik niet weet, wat eenige mijner geachte medeleden bedoelen, als zij verlangen, dat het verzoekschrift van die ingezetenen van Haaften zal worden gedeponeerd ter griffie en bij afschrift verzonden aan den minister. Indien het waar is, dat er eene onregtvaardige, onbehoorlijke daad is gepleegd — hetgeen ik niet alleen verklaar niet te gelooven, maar zelfs meen bepaaldelijk te moeten tegenspreken, als zijnde de transactie in mijn oog gesloten op gronden van billijkheid en regt — dan nog, Mijne Heeren, geloof ik niet, dat deze Vergadering geroepen kan zijn, om de feiten te beoordeelen. Zij die meenen dat de gemeente van Haaften benadeeld was door de geslotene transactie en die zoo ijveren voor de zaak, hadden de requestranten geen request moeten doen inzenden aan deze Kamer; zij hadden hen de noodige gelden moeten geven, om eene procedure te voeren. Dat was de weg; maar niet het indienen van een adres, waarbij men hier een eerlijk man brandmerkt, die vooral niet heeft verdiend, wat de heer advocaat PHILIPS — ik noem hier den naam, omdat de naam is genoemd en omdat aan ieder lid dezer Vergadering een exemplaar van zijne brochure is toegezonden — over hem heeft durven schrijven. Ik betreur het, dat het heilig regt van petitie op zulk eene wijze wordt misbruikt; want zoodanig misbruik zou een afkeer doen krijgen van het regt, dat elk eerlijk man anders op hoogen prijs stelt."

»De heer DULLERT: Ik was niet voornemens, mij heden in de beraadslagingen over het adres uit Haaften te mengen, doch er zijn door den eersten spreker van dezen morgen uitdrukkingen gebezigd, die mij van besluit hebben doen veranderen. Ware die spreker gebleven aan hetgeen hij aan het slot zijner rede zeide, dat men den naam van een eerlijk man niet behoort te brandmerken, alvorens bewijzen van zijne oneerlijkheid zijn te geven, dan zou ik het stilzwijgen hebben kunnen bewaren. Maar bij hetgeen hij vooropzette, bleef hij aan dat stelsel niet getrouw. Ik heb hem in den aanvang zijner rede hooren zeggen, dat hij zich verbaasde over den indruk, dien de brochure van eenen zekeren advocaat PHILIPS uit Amsterdam gemaakt had, die zich door het schrijven dezer brochure eene uitgebreide clientèle zocht te verwerven in den Tielerwaard, in welk doel die advocaat echter niet slagen zou. Ik meen te mogen beweren, dat de advocaat PHILIPS, door het schrijven dezer brochure, de bewijzen niet heeft gegeven een oneerlijk man te zijn, en al ware dat waar, dan acht ik het nog beneden de waardigheid dezer Kamer om verwijten te doen aan eenen man buiten deze Kamer, die niet in de gelegenheid is zich te dezer plaatse te verdedigen. Overigens verklaar ik mij te zullen vereenigen met de conclusie der commissie. Ik meen, dat de gehouden discussiën ten duidelijkste hebben doen uitkomen, dat ons de noodige inlichtingen ontbreken, om deze zaak te beoordeelen. Al de redeneringen die bijgebragt werden om de conclusie der commissie te bestrijden, hadden juist de strekking om dat licht te geven, hetwelk van de zijde der regering te verlangen is, ten einde dan te kunnen zeggen, dat de inlichtingen der regering niet meer noodig zijn. Ik meen, dat juist om dat licht te verkrijgen, de weg bewandeld moet worden die door de commissie van petitien is aangewezen, dan kan, zoo dit blijken mogt waar te zijn, op eene niet willekeurige wijze worden beslist, dat de Staat niets te maken had met de regten, die de kerk beweert op de kapittel-goederen van Haaften te bezitten, of dat de Staat zelf regten op de goederen had, waarmede al of niet overeenkomstig de wet gehandeld is. Ik meen dus, dat het allezins noodig is dat de zaak verwezen worde op de wijze als door de commissie is voorgesteld."

»De heer VAN DAM VAN ISSELT: Ik zal trachten het bewijs te geven dat diegenen die mij beschuldigen van niet altijd meester te zijn over mijne gemoedsaandoeningen, onregt hebben. Ik heb een lid van deze vergadering mij woorden hooren toevoegen, die mij zeer hebben gegriefd. Ik zou volgens dat lid hebben gehandeld beneden de waardigheid van deze Kamer. Ik weet zeer goed, dat er hier geen sprake kan zijn van oudere of jongere leden; ik weet dat allen die hier zitting hebben zijn leden van de Staten-Generaal, en toch meen ik mijn jongen ambtgenoot mijne dank daarvoor te moeten betuigen, dat hij mij de wetten der welvoegelijkheid heeft willen leeren, en ik zal trachten mij naar zijn voorbeeld te gedragen, indien dat voor mij bereikbaar is.

»Maar wat ik ook gezegd hebbe, heb ik hier den naam van een eerlijk man gebrandmerkt? Ik heb niet gezegd, dat de heer PHILIPS oneerlijk had gehandeld, maar dat ik geloofde dat hij zich vergiste, indien hij dacht, zich door het schrijven van dat stuk eene uitgebreide clientèle te verwerven in den Tielerwaard. Ik heb gezegd, dat ik er mij over verbaasde, dat het verminkte stuk van den heer PHILIPS invloed gehad heeft op de meening van sommigen. Indien ik mij heb vergist in het vermoeden, dat de heer PHILIPS in den Tielerwaard practiseerde, dan kan toch de heer DULLERT even goed weten als ik, hoe die brochure in de wereld is gekomen. Ik heb het onweder zien opkomen, en ik weet, dat er gekwetste hoogmoed en gekwetste eigenliefde onder deze zaak schuilt, en dat zij die vroeger dankbaar zouden zijn geweest voor eene transactie, waarbij *f* 300 meer voor den predikant verkregen wierd, thans met de hoogste beschuldigingen voor den dag komen. De heer DULLERT zal ook even goed als ik weten, dat die mannen van Haaften niet in staat zijn geweest het bewuste verzoekschrift in de wereld te brengen; dat de man, wiens naam aan het hoofd der onderteekenaars staat, zeker niet de bekwaamheid heeft om zoodanig stuk te stellen. Het zijn dus anderen die achter deze zaak schuilen en die dezelve drijven. Daarover heb ik mij geërgerd en bedroefd. Ik heb gezegd, dat het stuk van den heer PHILIPS een verminkt stuk is, en ik herhaal zulks, zonder dat ik geloof, dat ik daardoor de waardigheid dezer Kamer heb beleedigd. Wat heeft de heer PHILIPS gedaan? Hij heeft de waarheid gesproken, ja, maar niet de geheele waarheid. Het beste en het meest afdoende gedeelte der zaak heeft hij weggelaten. Niet dan in het voorbijgaan spreekt hij van het koop-contract van 1710, en hij vermeldt de voorwaarden niet, waarop dat contract gesloten is. Ik heb de zwaarste beschuldiging tot het laatste bewaard, om onder het spreken weder kalm te worden. Ik heb gezegd, dat het niet voegzaam is de eer van een fatsoenlijk man in deze Vergadering aan te randen, en de heer DULLERT verwijt mij dat ik, in strijd met mijne eigene woorden, hier een fatsoenlijk man heb gebrandmerkt. Ik heb beloofd, Mijne Heeren! dat ik kalm zal blijven, ik zal aan mijn woord getrouw zijn. Ik verzoek den spreker dien ik beantwoord, terug te zien op mijne parlementaire loopbaan: ik verzoek hem na te gaan of ik ooit gedurende die loopbaan de waardigheid van deze vergadering heb geschonden; ik verzoek hem zijne blikken op mijne parlementaire loopbaan te vestigen en dan te onderzoeken, of ik ooit van deze plaats de eer van iemand, wien dan ook, heb gebrandmerkt? Ik zal eindigen met dien spreker vriendelijk te verzoeken om in het vervolg met mij te redetwisten alléén over zaken, maar mijnen persoon ongemoeid te laten: want ik zou hem niet durven verzekeren, dat ik altijd zou zijn in dezelfde gemoedsstemming, waarin ik mij thans bevind, waarin ik nu zal gaan zitten, alleen zeggende, dat ik mij diep voel gekrenkt, over de onverdiende beleediging die mij is aangegaan."

»De heer DULLERT: Het heeft mij leed gedaan de drift van den vorigen spreker in zoo groote mate te hebben gaande gemaakt; maar ik rekende mij verpligt om te releveren de woorden die door dien spreker, waarschijnlijk bij vergissing, maar toch gebruikt waren. Ik geloof niet, dat hij juist daarmede de bedoeling heeft gehad, die men oppervlakkig daaraan zou kunnen toeschrijven, maar door hem is toch gezegd dat door den advocaat PHILIPS geschreven was deze brochure (ik laat daar of de in die brochure voorkomende zaken waar of onwaar zijn, of de redeneringen daarin vervat juist of onjuist zijn, of de daarin opgenomen stukken in hun geheel of niet zijn medegedeeld), enkel en alleen met het doel om zich eene clientèle te verschaffen. Wanneer zoo iets verweten wordt aan een pleitbezorger, aan een man die onder eede staat, dat hij zich niet zal belasten met de verdediging van eene

zaak die hij niet in gemoede overtuigd is dat eerlijk en regtvaardig is, dan geloof ik, dat zulk eene blaam, geworpen op een advocaat die niet in staat is zich zelven hier te verdedigen, niet zoo geheel en al onopgemerkt mag worden gelaten.

»Alleen om te doen uitkomen met welke beweegreden ik de opmerking tegen den spreker uit Gelderland gemaakt heb, heb ik nu het woord gevraagd; en om hem de verzekering te geven, dat, naar mijne overtuiging, hem in het vuur en de drift, bij het uitspreken zijner rede, in vergissing woorden uit den mond zijn gevallen, waarvan hij op dat oogenblik niet geheel en al de portée heeft ingezien, en die hij anders stellig niet zou hebben gebezigd."

»De *Voorzitter* wenscht aan den vorigen spreker te doen opmerken, dat de heer VAN DAM alleen veronderstellenderwijze gesproken heeft, dat hij heeft gezegd, indien dat de bedoeling van den schijver der brochure is geweest, dan zou dit daarvan het gevolg zijn. De opvatting van het door den heer VAN DAM gesprokene is dus, zijns inziens, niet juist geweest, en dit wenschte hij alleen te doen uitkomen, ten einde daardoor een einde te maken aan een misverstand, dat tusschen de beide sprekers schijnt te ontstaan."

»De heer VAN DAM VAN ISSELT: Slechts een enkel woord, Mijne Heeren. Ik wilde aan den heer DULLERT zeggen, dat ik volstrekt van hem geen woord verlang, dat mijne handelingen in een beter daglicht zoude stellen. Ik verlang geene verschooning van hem. *Non tali auxilio, non defensoribus istis!"*

Men ziet dat het ongelijk hier geheel was aan den kant van den heer VAN DAM. Het mengen van den advocaat PHILIPS in het onderwerp der discussie, en vooral de insinuatie over het zoeken naar »eene uitgebreide clientèle" door middel van »*verminkte* voordragt" was, ten zachtste uitgedrukt, hoogst ongepast. Indien de voorzitter zijnen pligt beter had begrepen of beter betracht, had hij terstond den heer VAN DAM, op de ongepastheid eener dergelijke aantijging behooren opmerkzaam te maken, en het is waarschijnlijk dat eene opmerking van die zijde, en niet afkomstig van eenen »*jongen* ambtgenoot," maar van een van de Veteranen der Kamer, de zenuwen van den heer VAN DAM minder zou hebben aangedaan, en aan de Kamer en het publiek, de onaangename gewaarwording bespaard hebben van eene van die tooneelen, die men gaarne niet onder de antecedenten onzer vertegenwoordiging zou zien plaats nemen. Het verzuim echter van den voorzitter noopte den heer DULLERT, den handschoen, door den heer VAN DAM nedergeworpen, op te nemen, en in naam van de waardigheid der Kamer, tegen het onedelmoedige van het doen van aantijgingen aan personen, die zich niet terstond zuiveren kunnen, te protesteren.

Of de heer VAN DAM dien dag bijzonder pijnlijk en korzelig was, dan of het was uit valsche schaamte en om niet te erkennen, dat hij door eenen »*jongen* ambtgenoot," van ongelijk was overtuigd, weten wij niet, maar het antwoord was, zoo mogelijk, nog meer onhebbelijk dan de uitval tegen den advocaat PHILIPS geweest was. De heer VAN DAM vond zich door »de onverdiende BELEEDIGING die hem was aangedaan, diep gekrenkt." De waarheid der aloude spreuk: *il n'y a que la vérité qui blesse*, werd hier door den heer VAN DAM nogmaals bevestigd.

De heer DULLERT bood aan den heer VAN DAM, nog eene gelegenheid om *amende honorable* te doen, door te erkennen, dat hij in drift, bij vergissing, zich van een woord of eene uitdrukking had bediend, waarvan hij, op dat oogenblik, niet geheel en al de portée inzag, en die hij anders stellig niet zou hebben gebezigd. De heer VAN DAM echter, wiens zenuwgestel nog te ontroerd was, verwierp ook dit redmiddel om zich weder te rehabiliteren, wees de verschooning van zich en verkoos liever in zijne dwaling te volharden, en ten einde toe standvastig ongelijk te blijven hebben. Ook de voorzitter bleef bij zijn inactiviteitsbeginsel volharden, en de heer DULLERT toonde de jongste en de wijsste te zijn, en liet dezen ongeneeslijken zieke aan zijn lot over. Hij had zich kunnen bepalen met tegen den heer VAN DAM te zeggen: *Vous vous fâchez, donc vous avez tort!* maar het is waar dat het *tort* van den heer VAN DAM buitendien duidelijk genoeg was.

Wij mogen echter niet nalaten opmerkzaam te maken, dat de heer VAN DAM eenig besef van het onpassende gedrag had, waartoe zijn prikkelbaar gestel en ongestadig humeur hem verleidden. »Ik weet zeer goed," zeide hij, »dat er hier geen sprake kan zijn »van *oudere* of *jongere* leden: ik weet »dat allen die hier zitting hebben, zijn »leden der Staten-Generaal, en toch »meen ik mijn *jongen* ambtgenoot mij»nen dank daarvoor te moeten betui»gen, dat hij mij de wetten der wel»voegelijkheid heeft willen leeren, en »ik zal trachten mij *naar zijn voor»beeld* te gedragen, indien dat voor »mij bereikbaar is." Wij vertrouwen op deze belofte van beterschap en wij zijn het met den heer VAN DAM eens, dat men nooit te oud is om, — zelfs van *jongeren* — te leeren. De heer VAN DAM heeft inderdaad eene goede keuze gedaan, door den heer DULLERT tot »zijn voorbeeld" te kiezen, en wij moedigen hem aan zich niet te zeer te laten afschrikken, wanneer de oude Adam zich in den beginne niet zoo gemakkelijk liet onderdrukken. Voor een »onbereikbaar" model houden wij den heer DULLERT niet, hoewel wij, met den heer VAN DAM, den heer DULLERT onder onze meest fiksche vertegenwoordigers stellen. Wij hopen spoedig goede vruchten van deze beloofde en voorgenomene transfiguratie van den heer VAN DAM VAN ISSELT in den heer DULLERT-VAN DAM te zien, eene transfiguratie waarbij de natie niet dan winnen kan, en in vertrouwen op welke het publiek dan ook, gelooven wij, de laatste vlaag van het susceptibel gestel en ongedisciplineerd karakter van den *ouden* heer VAN DAM, voor ditmaal nog wel door de vingers zal willen zien.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 4 *juni*. Het bloedige gevecht, dat eergisteren tusschen Pruisische soldaten en manschappen van het Frankforter linie-bataillon, ondersteund door Oostenrijkers, in het nabijgelegen Bornheim plaats greep, heeft zich gisteren avond, tot niet weinig schrik der vreedzame ingezetenen, in het volkrijkste gedeelte onzer stad hernieuwd. Vele soldaten en andere personen zijn hierbij zwaar gewond geworden, en het was slechts met veel moeite, dat het der militaire autoriteiten eindelijk gelukte, door middel van talrijke Beijersche patrouilles, de openbare rust weder te herstellen. Deze geschillen zijn ontstaan ten gevolge van de jongste manoeuvres, waarbij, naar het zeggen der Pruisen, de Frankfortsche soldaten met scherpe patronen op de eersten gevuurd hebben.

Weenen, 2 *juni*. Over het zoogenaamde Warschausche congres kan ik u het volgende authentieke berigt mededeelen: De Prins van Pruisen zou bij de gewone begroeting van den Russischen Keizer op eene diplomatieke wijze den grond onderzoeken en over Ruslans stelling tegenover de Unie inlichtingen inwinnen. *v. Schwarzenberg* werd zoo spoedig nog *niet* te Warschau verwacht. Zijne aankomst gaf aan de conferentie een ander karakter. Men sprak vertrouwelijk over de Europesche en Duitsche zaken. Omtrent de laatste hield de Keizer zich koel. Hij twijfelde aan het regt van Oostenrijk en liet dat van Pruisen in het midden. Het kan echter niemand in den zin komen zich op hem als scheidsregter te beroepen.

— Men verzekert bij voortduring, dat Oostenrijk als verdere schadeloosstelling, aan Rusland de bogt van Cattaro tot eene stationsplaats voor de Russische vloot zal afstaan.

ENGELAND.

Londen, 5 *juni*. Met de *Washington* zijn al wederom berigten uit New-York ontvangen, van twee dagen later dan de gisteren medegedeelde, namelijk tot 24 mei. De Amerik. senaat heeft met 42 tegen 10 stemmen het tractaat aangaande Nicaragua bekrachtigd. De door het gouvernement der Unie uitgeruste expeditie ter opsporing van *John Franklin*, was van New-York uitgezeild. De Amerik. dagbladen behelzen tijdingen uit Havanna tot 17 mei. Over het geheele eiland heerschte steeds veel ongerustheid wegens de verwachte landing van den generaal *Lopez*. Volgens sommige berigten waren de Spaansche autoriteiten geheel gereed om hen af te slaan; volgens anderen daarentegen had de gelukzoeker alle kans van welslagen en was men zeker dat eene menigte Spaansche krijgslieden tot hem zoude overloopen. Een der dagbladen wil weten, dat *Lopez* reeds te Cardenas, op 20 mijlen afstands van de hoofdstad Cuba, met 500 man is geland, dat hij die plaats heeft bemagtigd en dat de bezetting, ten getale van 600 man, zijne bende is komen te versterken, waarna hij tegen *Mantanzas* zoude zijn opgerukt.

— De opinie van Engelsche handelaars op Cuba en andere kenners van de gesteldheid des eilands, is, dat de expeditie van *Lopez* niet zal gelukken, omdat de massa der bevolking de regering zoude ondersteunen en de autoriteiten 20,000 man troepen en verscheidene oorlogs-, zeil- en stoomschepen ter hunner beschikking hebben.

BELGIE.

Brussel, 6 *juni*. Het groote onderwerp, tegenwoordig te Parijs aan de orde van den dag, is het wetsontwerp, strekkende om het inkomen van den President der Republiek tot 3 millioen francs te verhoogen. De geheele drukpers houdt zich daarmede bezig en even als altijd, kan men uit de wijze waarop het beoordeeld wordt, opmaken welke hartstogten bij de verschillende partijen in het spel zijn. De conservatieve bladen keuren het ontwerp goed, maar onderscheidene van hen geven die goedkeuring half onwillig. Wij behoeven niet te zeggen hoe het ontwerp ontvangen wordt door de republikeinsche bladen van den vorigen en den volgenden dag. De legitimistische pers heeft twee kleuren; bij de eene verklaart men zich niet, keurt men niets af, maar men zwijgt; bij de andere wordt het ontwerp heftig aangevallen en gegispt. De bladen van de *tiers*-partij zagen noode dit voorstel der regering indienen en de *Ordre* zelfs, keurt het in de stelligste bewoordingen af.

Zoodanig is de houding der drukpers. Nu zijn er nog de geruchten, die even als altijd in omloop zijn. Volgens sommigen was de Commissie der Zeventien, bekend met het voorstel en keurde zij het goed; volgens anderen wisten zij er niets van en zoo zij zich daarmede vereenigen, dan is het alleen omdat eene verwerping noodlottige gevolgen zoude kunnen hebben. Men spreekt van pogingen die tot op het laatste oogenblik bij den President door zijne eigene vrienden zouden in het werk gesteld zijn, ten einde hem over te halen dat hij van dien stap zoude afzien. Maar de heer *Lodewijk Bonaparte* zoude zich onwrikbaar betoond hebben.

In 't kort, men houdt de aanneming van het wetsontwerp voor zeker, schoon een gedeelte der gewone meerderheid slechts met weêrzin vóór zal stemmen.

De zitting der Wetgevende Vergadering was gisteren geheel en al onbeteekenend. Na de aanneming van het wetsontwerp op het zegel, heeft de vergadering het voorstel tot eene belasting op de honden, bepaald afgewezen.

Men spreekt veel van eene scheuring bij de Bergpartij. Het grootste gedeelte dier fractie der vergadering zoude er ernstig op bedacht zijn zich in eene constitutioneele oppositie te hervormen. Een dertigtal heethoofden zoude zich alleen nog blijven scharen rondom den heer *Michel* (van Bourges) om den kruin van den Berg te vormen. Overigens is men het van alle zijden daarover eens, dat de partij van den opstand het hoofd in den schoot legt.

De *Moniteur du Soir* meldt ook van zijnen kant dat het geschil met Engeland beslecht is. Evenwel is er nog niets officieels van bekend.

In de zitting der Sardinische Kamer van afgevaardigden van den 31sten mei, heeft de afgevaardigde *Santa Rosa* rapport uitgebragt over de begrooting voor publieke werken.

De Kamer heeft vervolgens de tweede der door de regering voorgestelde finantieele wetten, dat is die welke strekt om de registratieregten met een vijfde boven het tegenwoordig bedrag te verhoogen, bediscussieerd en met 78 tegen 39 stemmen aangenomen.

In de avondzitting heeft de Kamer, met 69 tegen 44 stemmen een wetsontwerp aangenomen, voorgesteld door den afgevaardigde *Demarchi* en strekkende om de tractementen en pensioenen van publieke ambtenaren, aan eene herziening te onderwerpen.

FRANKRIJK.

(*Langs buitengewonen weg.*)

Parijs, *6 junij*, *des avonds te 8 ure.* Het voorstel tot verlenging der wet van 19 junij 1849, betreffende de clubs en openbare vereenigingen, werd in de zitting der wetgevende vergadering van heden met 422 tegen 189 stemmen urgent verklaard en terstond daarna in discussie genomen. Het voorstel werd met 469 tegen 190 stemmen aangenomen.

De commissie tot onderzoek van het voorstel van den heer *de Grammont*, omtrent het overbrengen van den zetel der regering van Parijs naar Versailles, heeft met 12 tegen 11 stemmen besloten, de wetgevende vergadering aan te bevelen hetzelve in overweging te nemen.

De commissie voor de wet op de deportatie, waarover dezer dagen voor de derde en laatste maal beraadslaagd zal worden, heeft verklaard daarin met den minister van Binnenlandsche Zaken overeen te stemmen, dat zij de op aandrang van den heer *Odilon Barrot* bij de tweede beraadslaging aangenomene bepaling, die de terugwerkende kracht der wet uitdrukkelijk wegneemt, zal bestrijden, en zij van oordeel was, dat de toepassing en uitlegging der wet alleen aan de regering moet worden overgelaten.

Een dagblad wil weten dat de verdaging der wetgevende vergadering veel vroeger te verwachten is, dan men tot nu toe geloofde. De heer *Thiers* zoude gezegd hebben: »De vergadering is te zeer uitgeput, om nog iets van wezenlijk belang tot stand te brengen." Volgens andere berigten zal die verdaging eerst in de eerste dagen van de maand augustus plaats hebben.

Onder meer andere plannen van de legitimistische en radicale oppositie, om de bewilliging der verlangde verhooging van het inkomen van den President te dwarsboomen, noemt men twee amendementen op het wets ontwerp dat door den minister van financiën is aangeboden, waarvan het eene (van den heer *Leo de la Borde* van de uiterste regterzijde) de gelijktijdige vermindering van het honorarium des volksvertegenwoordigers van 9000 op 6000 francs, het andere (van onderscheidene leden der Bergpartij) integendeel de verhooging daarvan tot 12,000 francs, zoude voorstellen.

De minister van Oorlog heeft de gezamenlijke militairen, wier diensttijd met het jaar 1850 geëindigd is, reeds nu tot de reserve doen overgaan en daarenboven het verleenen van talrijke verlofpassen bevolen, ten einde alzoo de begrooting te ontlasten en vele krachtige armen aan den landbouw terug te geven.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft aan alle prefecten aanwijzingen doen toekomen tot het opmaken der kiezers-lysten volgens de nieuwe kieswet. Dit werk moet binnen 67 dagen voltooid zijn.

Volgens de laatste berigten uit Claremont is *Lodewijk Philips* thans gevaarlijk ziek. De kwaal, waaraan hij sinds lang lijdt, is aanmerkelijk toegenomen. Men verwacht thans dagelijks de tijding van zijnen dood.

Volgens een berigt uit Béziers zouden de hoofden van het aldaar bestaande complot, op de volgende wijze zijn te werk gegaan, bij de aanneming van een plattelandsbewoner in hunne vereeniging. De aannemeling werd in eenen duisteren nacht naar eene afgelegene plaats gebragt. Aldaar werd hij geblinddoekt, en twee hoofden, in een blaauw kamisool dat met eenen rooden gordel werd vastgehouden, met de pistolen in de hand en een zwart masker voor, dat slechts openingen had voor de beide oogen, spraken bij het licht van twee fakkels het eedsformulier uit en dreigden den adept met eenen oogenblikkelijken dood, zoo hij ooit mogt wankelen of de vereeniging verlaten.

Laatste koers ter beurs van heden: 5% 94 fr. 30 c; 3% 58 fr. 40 c.; Bank-actiën 2265 fr.; Noorder-Spoorweg-actiën 450 fr.; Parijs-Straatsb-Spoorweg-actiën 337 fr. 50 c.; Spanje 3% 33¹/₈. *Madrid*, 1 juni. 3% 32³/₄.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, *7 junij.* De handboogschutterijen hebben ontvangen de navolgende circulaire, gedagteekend 's Gravenhage 5 junij, en onderteekend door de heeren *Mollerus*, kamerheer des Konings; *van Bronkhorst*, intendant van het Loo, en *Bas Backer*, burgemeester van Apeldoorn.

»De diepe staat van droefheid, waarin het Koninklijk Huis zich gedompeld ziet, ten gevolge van den noodlottigen slag waaronder het ouderlijk gevoel van HH. MM. gebukt gaat, legt der commissie, voor het jaar 1850 belast met de verordeningen omtrent de Koninklijke Wedstrijden op het Loo, de treurige verpligting op, ter kennis te brengen van de handboogschutterij ......, te ......, dat de afgekondigde wedstrijden voor het jaar 1850 op het Loo, geen plaats kunnen hebben, en dat dezelve in hun geheel zijn uitgesteld tot het jaar 1851."

— Men verneemt dat de nieuwe cellulaire gevangenis alhier, in den loop der maand julij aanstaande, zal worden betrokken.

— Van wege de commissie tot regeling van den gecostumeerden optogt enz., te Leyden, worden wij verzocht te melden, dat de Reunie van Studenten, tot viering van de 275ste verjaring der stichting van de Hoogeschool, op den bepaalden tijd zal doorgaan, maar dat welligt in de reeks der feesten eenige verandering gemaakt en ook de gemelde optogt, in plaats van aanstaanden Dingsdag, op een anderen dag dier zelfde week gesteld zal worden, welke verandering in dat geval tijdig van wege het Studenten-corps zelf zal worden aangekondigd. (*Hand.*)

In eene advertentie echter van de commissie tot regeling van den optogt, in hetzelfde nommer van het *Handelsblad* voorkomende, wordt *stellig* en *bepaald* vermeld, dat de optogt op de bekend gemaakte wijze, *dingsdag aanstaande* zal plaats hebben.

— Gisteren is de openbare beraadslaging over de kieswet hervat. Onder 't voorwendsel van een persoonlijk feit, heeft de Kamer tusschen de heeren *Zijlker* en *Groen van Prinsterer*, omtrent de kwestie van volks-souvereiniteit, een spiegelgevecht toegelaten. De heer *Groen* had namelijk, in de zitting van ll. dingsdag den census der kieswet besprekende, goed gevonden van de gelegenheid gebruik te maken, om een uitstap buiten de kieswet te doen, en eene brochure van den heer *Zijlker* te bestrijden, die de regten van de volks-souvereiniteit wat al te revolutionair had omschreven. Daarover vroeg gisteren de heer *Zijlker* het woord, en hield eene lange redevoering, niet alleen om zich te beklagen over hetgeen hij de bitterheden en spotternijen van den heer *Groen* noemt, maar zelfs ook om zijne brochure te verdedigen. De Kamer had het geduld van zulks ten einde toe aan te hooren; en wat meer is, zij besliste met groote meerderheid, dat de heer *Groen* regt had om te antwoorden, en verschafte zich alzoo het voorregt van eene tweede redevoering van den heer *Groen* te bekomen, die niet heeft nagelaten ruimschoots gebruik te maken van het verleende verlof. Wij hebben met genoegen het protest van den heer *Groen* tegen de al te demokratische, dat is, revolutionaire beginselen van den heer *Zijlker* vernomen; maar betreuren het desniettemin, dat de begaafde spreker daardoor eene discussie heeft gestoord en een kostbaren tijd geroofd, die hij, dunkt ons, had moeten eerbiedigen. De heer *Groen* schrijft veel. Waarom niet een brochure gerigt tegen de brochure van den heer *Zijlker*, en de discussie haren loop gelaten? Als ieder lid der Kamer de gelegenheid der kieswet wilde aangrijpen, om de beginselen van den heer *Groen*, in veelvuldige vlugschriften blootgelegd, te bestrijden, waar zou dan de discussie een einde nemen? (*de Tijd.*)

's Gravenhage, *7 junij.* In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden heeft eerst de Commissie voor de Verzoekschriften verslag uitgebragt op eenige adressen betrekkelijk het ontwerp van wet tot regeling van het kiesregt en de benoeming van afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer. Daarna zijn de algemeene beraadslagingen over dat wets-ontwerp voortgezet, met welke beraadslagingen morgen ochtend ten elf ure zal worden voortgegaan.

Groningen, *6 junij.* In het noord-oostelijk gedeelte dezer provincie begint reeds sedert geruimen tijd meer en meer het Hannoversch kleingeld in omloop te komen, zoodat het reeds bij de winkeliers bepaaldelijk wordt aangenomen voor gangbare munt. De eerste oorzaak van dit verschijnsel schijnt toegeschreven te moeten worden aan gebrek aan Ned. 25- en 10centsstukjes, waarvan ook nog veel te weinig in omloop zijn. En dat het Oostvriesche geld niet spoedig van hier weder zal verwijderd worden, laat zich denken, wanneer men weet dat eenige landbouwers daarvan een' winsthandel makende, het van de winkeliers aannemen met 5% rabat, en daarmede het werkvolk betalen. — Daar het Hannoversch geld minder waarde heeft dan het Nederlandsche, zoo zal het niet te verwonderen zijn, dat men eerlang omgekeerd een goed gedeelte der Nederl. munt in Hannover zal moeten zoeken. (*Gr. Ct.*)

Assen, *6 junij.* Op de jongst gehoudene jaarmarkt te Norg waren aangebragt 1128 paarden voor rijtuigen, 451 losse paarden, 5 veulens, 582 stuks hoornvee, 142 oude- en 184 jonge varkens en 709 schapen. De handel in paarden was tamelijk levendig, zoo als ook in schapen en varkens; voor paarden en schapen werden goede prijzen besteed; het hoornvee was niet zeer gewild, en de prijzen, die daarvoor besteed werden, beneden het middelmatige. De paarden golden van *f* 10 tot *f* 360; het hoornvee van *f* 15 tot *f* 110; de varkens van *f* 0.50 tot *f* 22 en de schapen van *f* 1.50 tot *f* 5.

— De provinciale geneeskundige commissie van Drenthe heeft eergisteren morgen alhier in het gouvernementsgebouw twee vergaderingen gehouden, en wel in het openbaar, ingevolge het laatstelijk door Z. Exc. den minister van Binnenlandsche Zaken deswege gegeven voorschrift; daarin zijn geëxamineerd de heer *S. T. Kisch* van Zwolle, als heelmeester voor eene stad, en de heer *H. T. K. Schotsman*, plattelands-heelmeester te Norg, als vroedmeester; beide zijn als zoodanig toegelaten. Telkens werden de vergaderingen door een belangstellend publiek bijgewoond. (*D. C.*)

Breda, *4 junij.* In den namiddag van jl. zondag verliet de heer *A*. . ., pikeur en eigenaar der manége alhier, met bijhebbend gezelschap, bestaande uit een 10tal jongelieden uit den fatsoenlijken stand (waarvan vier te paard en de overigen met hem in een rijtuig, bespannen met twee paarden, gezeten waren), deze stad, ten einde een uitstapje te doen naar het naburig Oosterhout; daar gekomen, spanden zij uit bij den herbergier en stalhouder *van den C.* . . . .; na het gebruik maken van eenige ververschingen, gingen zij te voet naar de naastbij zijnde barrière, en waren daar eenigen tijd gebleven, toen tusschen hen en eenige boeren een ernstige twist ontstond; zij verwijderden zich daarop en begaven zich, terwijl de menigte al meer en meer aangroeide en eene dreigende houding aannam, naar hunne uitspanning, en lieten, daar gekomen, onverwijld hunne paarden gereed maken en vertrokken uit Oosterhout, onder den toevloed van eene ontzaggelijke menigte. Eenige minuten uit genoemde plaats vertrokken zijnde, werden zij door een troep, volgens zoggen (plus minus 200 à 300 man sterk) opgewacht en met steenen geworpen. De reizigers, die zich eenigen tijd met kracht verdedigden, moesten eindelijk bezwijken, en werd de een aan het hoofd, de ander aan het ligchaam, een derde aan de armen en beenen gekwetst, sommigen onder de voeten getrapt en jammerlijk geslagen, zoodat er bloedstorting plaats had. Het gevecht was zoo hevig, dat de politie er niets tegen kon doen, en men genoodzaakt was de schutterij onder de wapenen te roepen. Het is aan deze mogen gelukken het volk uiteen te drijven, en de gemoederen te stillen; van het 11tal Bredasche heeren waren sommige hier en daar gevlugt; de anderen werden onder een sterk escorte schutters tot aan het grondgebied van Teteringen in veiligheid gebragt. De Bredasche justitie stelt over het een en ander een ijverig onderzoek in. (*N. R. C.*)

Tiel, *7 junij.* De beraadslagingen over de kieswet zijn begonnen. De eerste spreker heeft zijne afkeurende rede geëindigd met de fraaije bewering, dat, indien dit ontwerp door het vorig ministerie voorgedragen was geweest, het verworpen zou zijn, en dat, indien het door het vorig ministerie voorgedragen ontwerp, door dit ministerie werd voorgedragen, het aangenomen zou worden. Indien dit gezegde niets minder is dan eene zware beschuldiging tegen de geheele Kamer, dan mag men zich verwonderen dat de heer *Schiffer* niet tot de orde geroepen is.

— In eene advertentie voorkomende in het *Handelsblad* van eergisteren, neemt de (eervol) ontslagen inspecteur der belastingen *Beudt* — die vroeger de bekende historie met den controleur *van Lijnden* te Zutphen gehad heeft — afscheid van zijne medeambtenaren. Terwijl hij zich zelven daarbij, niet onduidelijk, den lof toezwaait van iemand wien allen genegen waren, *zegt* hij, aan eene enkele uitzondering *niet* te willen *gedenken*. De heer *Beudt* heeft door deze advertentie eene meesterlijke bijdrage tot de kennis van zijn karakter geleverd.

— Eenige *Heeren in Utrechts wal*, hebben in een adres aan de Tweede Kamer, het ontwerp van kieswet tot voorwendsel genomen, om hun hart eens lucht te geven over de *gevaarlijke* strekking van het ministerie. Indien men niet beter wist, zoude men de adressanten voor de redactie van *de Nederlander* houden. Intusschen is het merkwaardig den heer *van Hall*, in de Kamer, onder de, bijna, lofredenaars der voorgedragen kieswet aan te treffen. *Variis modis bene fit.*

(*T. S. & A. W.*)

Arnhem, *8 junij.* Men leest in de *Haarlemsche Courant* het volgende:

»Daar men welligt in 't onzekere zoude kunnen verkeeren, of het te Haarlem te houden algemeene muziekfeest wel voortgang zal hebben, is het niet onbelangrijk te vernemen, dat bij de bestuurderen tot dus verre het voornemen bestaat, om het op de bepaalde dagen te doen voortgaan."

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Er is in den laatsten tijd onder het geneeskundig publiek veel en velerlei gesproken en geschreven over een quasi-scheikundig onderzoek, dat in eene der Geldersche steden heeft plaats gehad, bij eene vermoedelijke vergiftiging met zwavelzuur. Naar ik meen zijn alle, die eenigzins kennis van soortgelijke verrigtingen hebben, het daarover eens, dat *dit* onderzoek hoogst ondoelmatig, onvolledig en oppervlakkig was. Die opinie, zoo algemeen uitgesproken, deed bij mij reeds vroeger, toen ik hier over hoorde redeneren, de vraag ontstaan: moet nu de regter zijne uitspraak gronden op eene expertise, die op zoodanige wijze wordt beoordeeld? Zal nu de vermoedelijke dader of daders onschuldig verklaard en dus vrijgesproken worden, omdat *die* experts geen vergif hebben gevonden? En wanneer die vragen toestemmend mogten beantwoord worden, dan stond het bij mij vast, dat de uitspraken der Heilige Justitie, bij dit en soortgelijke gevallen, al op *zeer losse*, dat is, *zeer slechte* gronden steunen. Ik vermoedde echter, dat hier in het verhaalde, wel eenige overdrijving zoude bestaan en dat het met die zaak zich niet zoo treurig had toegedragen, als men het deed voorkomen; dat dus voor den regter genoegzame gronden aanwezig waren in de officieële, aan hem alleen overgelegde stukken, om geen *nader* gevolg aan de zaak te geven, wijs, en tevens verpligt als hij is, om alles te doen wat het volk dat hem bezoldigt, den meest mogelijken waar-

borg kan verschaffen, dat misdaden, vooral eene misdaad van vergiftiging, welligt de afschuwelijkste die denkbaar is, — niet straffeloos gepleegd kunnen worden. Maar zie! nu moet ik eenige plaats vragen in uw veelgelezen blad, dat der burgeren regt en welvaart, maar ook der burgeren pligt steeds voorstaat en aanwijst in kernachtige taal, nu onze scheikundige bij uitnemendheid, G. J. MULDER, in de *Geneeskundige Courant* van zondag ll., zijne stem op de hem eigene krachtige en duidelijke wijze verheft over hetgeen er gebeurd is. Zonder te vreezen iets uit zijn verband te rukken, geef ik u hier eenige volzinnen uit zijn stuk, om u te doen zien wat er soms al gegeven wordt aan den regter, om hem in zijne beoordeeling te leiden, om de *publieke* aandacht te vestigen op eene zaak, die van hoog *publiek* belang is, en hen die door het volk gekozen zijn om hetzelve goede kies- en provinciale en gemeente-wetten, maar ook goede geneeskundige wetten en goede regtsbedeeling te geven, te nopen, om, als zij eenmaal (!) tot de beide laatsten zullen genaderd zijn, er toch vooral op te letten, dat men over het voorstel der commissie betreffende de aanstelling en behoorlijke bezoldiging van bekwame, voor de zaak goed berekende en werkelijk deskundige personen, niet overga tot de orde van den dag.

Prof. G. J. MULDER zegt, onder meer: »Het zoogenaamde geregtelijk scheikundig onderzoek, in dat geval gedaan, is van zoodanig eenen bedroevenden aard, dat men verlegen wordt voor het land, waarin nog zulke dingen mogelijk zijn." Verder: »Alles is onjuist gedaan of onwaar besloten. *Slechter zal het geen mensch kunnen doen.*" (Evenwel: *Ultra posse nemo obligatur* en die heeren hebben zich zeker niet opgedrongen aan den regter commissaris of zich voor bekwame geregtelijk-scheikundigen uitgegeven, ik geloof zelfs dat zij onbewimpeld te kennen hebben gegeven, liefst geëxcuseerd te zijn. Maar toch zijn zij aan 't werk getogen). MULDER gaat dus voort: »Wie verpligt de regters om zulke lieden te kiezen, waarvan zij geene bewijzen hebben dat zij deskundigen zijn? Zoudt gij niet meenen dat dit geheele deel der regtspleging bij ons tot groote laagte gezonken is? Mij schijnt het inderdaad alzoo toe. Het kan der regterlijke magt toch niet onbekend gebleven zijn, dat die expertise hoogst onvolkomen is geweest. De vermoedens zijn intusschen sterk. Wordt nu het lijk weder opgegraven en *aan een nieuw onderzoek onderworpen*, of moet de graszode die expertise en de vermoedens maar bedekken en deze tegelijk met het lijk aan vertering en vernietiging worden prijs gegeven? *In geen ander beschaafd land zou dit gebeuren.* Het mag ook in Nederland niet geschieden." »In elk geval mag deze zaak, naar mijn oordeel, niet rusten, en moet zij zooveel doenlijk, hersteld worden." Wij twijfelen niet of de redactie der *Geneeskundige Courant* heeft aan het verzoek des hoogleeraars voldaan en een exemplaar van het no. waarin MULDER zich zóó verklaart, aan het hof van Gelderland gezonden. Maar wij zien met groot verlangen de tijding te gemoet of soms ook dat collegie, ten aanzien van dit stuk — zal overgaan of is overgegaan, tot de orde van den dag. Wij kunnen dit niet gelooven van regtschapene mannen en zoo er voor het vervolg radicale verbeteringen in deze hoogst gewigtige zaak in het verschiet zijn, zoo zien wij thans een nader onderzoek, door het hof van Gelderland bevolen, door mannen welke MULDER des noods wel zal weten aantewijzen, om over deze duistere zaak een helder licht te verspreiden, met groote belangstelling te gemoet.

Amsterdam, 4 juni 1850. A. Z.

Burgerlijke stand.

ARNHEM:

Van 29 mei tot en met 6 juni.

Ondertrouwd: P. Smits, 51 j. en L. M. C. A. Schillings, 39 j. — F. A. Stroetman, 26 j. en A. C. E. Terschluse, 34 j.

Gehuwd: M. H. Schwartz en C. ten Bosch. — N. E. ter Hoeve en J. M. L. van Loo. — B. J. Hendriks en J. Seegers. — J. J. Righart en M. J. van der Kluijs. — G. H. Coopman en W. van der Hoek. — J. Goldsmit en L. Cohen. — A. C. T. Stevens en L. S. Mengen. — W. A. Sies en E. Boerboom. — J. H. A. Scheers en C. Reijers. — O. C. A. van Lidth de Jeude en C. A. van Eck.

Bevallen: H. Stevens geb. Jurreson, Z. — A. Ketting geb. Sartoret, Z. — G. Diederiks, geb. de Krieger, Z. — C. G. Dinkeloo, geb. van Leijden, D. — M. Westerman, geb. Janssen, D. — E. J. Lettink, geb. van Raalten, Z. — C. te Winkel, geb. Budding, D. — M. C. Neijenhuis, geb. van der Kade, D. — H. A. Burgers, geb. Theunissen, Z. — M. J. van der Linden, geb. Wanders, Z. — E. Boerboom, geb. Ligtenberg, D.

Overleden: J. Gallé, 10 m. — C. Frederiks, huisvrouw van W. de Haer, 51 j. — B. Vervooren, 6 m. — M. A. C. van Stekenburg, 4 m. — M. C. Brouwer, 2. j. en 7. m. — T. te Boekhorst, echtgenoot van J. Geurts, 64 j. 5 m. — G. Vos, gehuwd met J. Kroese, 56 j. 10 m. — J. Zwette, huisvr. van B. Visser, 35 j.

CULEMBORG:

Van 25 mei tot en met 3 juni

Gehuwd: H. van Gaasbeek, met E. van Thiel.

Bevallen: D. van der Greijn, geb. van Heusden, D. — B. van der Hoeff, geb. Koedam, D. — A. van der Veer, geb. van Weerdenburg, Z. — J. Morpargo, D.

Overleden: J. M. Harlé, 49 j. — J. van der Poel, 26 j. 6 m. — M. Marckelbach, 23 j. — G. Stigters, 7 m.

ZALT-BOMMEL:

Van 31 mei tot en met 2 juni

Gehuwd: C. F. Reichardt, wedr. van C. A. de Groot, en J. van Overeem; — P. Boogaarts, wedr. van A. M. Vuijsters, en G. Coijman; — C. van Sijderveld en C. Blom

Bevallen: M. S. Moring, geb. Kaasjager, D.

Overleden: A. C. van Asch, 4 md.: S. W. Jakobs, wed. van P. van den Brink, 82 j.

Marktprijzen.

ARNHEM, 7 juni.

Oude *Weit* van *f* 0.00 tot 00.00; Nieuwe van *f* 6.40 tot 8.30. — *Rogge* van *f* 4.50 tot 4.75. — *Boekweit* van *f* 4.80 tot 5.30. — *Garst* van *f* 3.20 tot 3.50. — *Vriesche Haver* van *f* 0.00 tot 0.00. — *Voerhaver* van *f* 2.20 tot 2.40. — *Witte Boonen* van *f* 0.00 tot 0.00. — *Paardeboonen* van *f* 4.50 tot 0.00. — Graauwe *Erwten* van *f* 0.00 tot 0.00; Groene van *f* 0.00 tot 0.00; Gele van *f* 0.00 tot 0.00. — *Koolzaad* van *f* 00.00 tot 00.00; *Aveelzaad* van *f* 0.00 tot 0.00; *Klaverzaad* van *f* 00.00 tot 00.00. — *Aardappelen* van *f* 1.10 tot 1.60. — *Boter* van *f* 0.46 tot 0.52 het pond.

Broodzetting.

ARNHEM, 8 juni.

Roggebrood.

Een Roggebrood van	5	pond	. . . .	*f* 0.40.
» dito	» 3	»	. . . .	» 0.24.
» dito	» 2	»	. . . .	» 0.16.
» dito	» 1	»	. . . .	» 0.08.

Fijn Tarwebrood.

Het pond Fransch of Vloerbrood		. . .	*f* 0.33½.
Fransch of Vloerbrood 4 oncen		. . .	» 0.13.
dito » dito	3 dito	. . .	» 0.10.
dito » dito	2 dito	. . .	» 0.06½
Het pond Wittebrood of Weggen		. . .	» 0.29½
Wittebrood of Weggen 4 oncen		. . .	» 0.12.
dito » dito	3 dito	. . .	» 0.09.
dito » dito	2 dito	. . .	» 0.06.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 8 juni 1 El 8 Palm 5 Duim; gew. 0 D. gev. 0 D.

[illegible] dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f1.00 en [illegible] elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.